

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

PERSPECTIVES FOR DEVELOPING FINANCIAL RISKS IN RESPECT OF RESTRUCTURING OF PROCESSING ENTERPRISES OF AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX

У статті досліджено нормативно-правову базу проведення фінансової реструктуризації підприємств. Проаналізовано стан ринку страхування фінансових ризиків в Україні. Досліджено перспективи розвитку страхування фінансових ризиків під час проведення реструктуризації на переробних підприємствах агропромислового комплексу. Запропоновано алгоритм побудови системи страхування фінансових ризиків під час проведення реструктуризації.

Ключові слова: страхування, реструктуризація, фінансові ризики, страхові компанії, кредит, прибуток.

проведенні реструктуризації на переробляючих підприємствах агропромислового комплексу. Предложен алгоритм построения системы страхования финансовых рисков при проведении реструктуризации.

Ключевые слова: страхование, реструктуризация, финансовые риски, страховые компании, кредит, прибыль.

The article examines the regulatory framework for conducting financial restructuring of enterprises. The state of the market of insurance of financial risks in Ukraine is analyzed. Prospects of development of insurance of financial risks during restructuring at processing enterprises of agro-industrial complex are investigated. The algorithm of construction of a system of insurance of financial risks during restructuring is offered.

Key words: insurance, restructuring, financial risks, insurance companies, credit, profit.

УДК 336.54.338.43.

Гонтарук Я.В.

здобувач, асистент кафедри аграрного менеджменту
Вінницький національний аграрний університет

В статье исследовано нормативно-правовую базу проведения финансовой реструктуризации предприятий. Проанализировано состояние рынка страхования финансовых рисков в Украине. Исследованы перспективы развития страхования финансовых рисков при

Постановка проблеми. Господарська діяльність підприємств переробних галузей агропромислового комплексу (далі – АПК) є досить ризиковою через ряд економічних та соціально-політичних причин. Фінансова реструктуризація виступає одним із найбільш ефективних інструментів погашення кредитної заборгованості. Для розвитку даного виду реструктуризації на сьогодні створена відповідна нормативно-правова база у вигляді Закону «Про фінансову реструктуризацію» № 1414-19 від 14 червня 2016 р. що дає можливість провести реструктуризацію, коли діяльність боржника визнана перспективною [1]. Проте страхування фінансових ризиків під час проведення фінансової реструктуризації в нормативно-правових актах поки не передбачене і майже не використовується на практиці. Розвиток страхування фінансових ризиків під час проведення реструктуризації може стати важливим інструментом для діяльності підприємств переробних галузей АПК.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням теорії фінансових ризиків, питанням страхування фінансово-кредитних ризиків займалися такі зарубіжні та вітчизняні вчені-економісти, як: І. Бланк [2], Л.М. Горбач [3], О.В. Джегерук [4], Н.В. Сабліна [5], Л.М. Кметик [6], Л.О. Коваленко [7], А.Ф. Філонюк [8] та ін. Практиці фінансової реструктуризації переробних підприємств АПК присвячені праці С.О. Клименка [9], А.Г. Мазура [10], О.В. Мягкова [11], Д.Ф. Криса-

нова [12], О.С. Євсейцева [13] та ін. Проте питання страхування фінансових ризиків під час проведення реструктуризації підприємств переробних галузей АПК є майже не дослідженим, що і зумовлює актуальність даної публікації.

Постановка завдання. Метою даної статті є дослідження практики страхування фінансових ризиків та розробка механізму даного виду страхування під час проведення фінансової реструктуризації переробних підприємств АПК.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні сукупність соціально-економічних та політичних чинників негативно впливає на сталий розвиток переробних галузей АПК. Насамперед це позначається на фінансовому стані даних підприємств.

Із метою подолання негативних наслідків у фінансовому секторі, спричинених фінансовими кризовими процесами в економіці України, 14 червня 2016 р. прийнято Закон № 1414, який, відповідно до його прикінцевих та перехідних положень, набрав чинності за три місяці з дня його опублікування («Голос України», № 13) – 19 жовтня 2016 р. і втратить її через три роки з дня набрання, а саме 19 жовтня 2019 р. Такий строк дасть змогу всебічно оцінити ефективність проведення процедури фінансової реструктуризації в Україні, порівняти отримані результати з досвідом інших країн та продовжити строк дії цього Закону в разі успішної реалізації таких процедур. Зазначений законодавчий акт було розроблено відповідно до листа про

наміри України (в особі Президента України, Голови Уряду, Міністра фінансів України і Голови Національного банку України) до Міжнародного валютного фонду (МВФ), Меморандуму про економічну та фінансову політику (МЕФП), а також Технічного меморандуму про взаєморозуміння, із залученням технічної підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку і Світового банку [14].

Даний документ передбачає можливість проведення фінансової реструктуризації за погодженням кредитора та підприємства в добровільному порядку за умови, що діяльність підприємства буде визнана перспективною.

Для можливості проведення фінансової реструктуризації Законом № 1414 встановлено такі механізми, як розстрочення виконання грошових зобов'язань, прощення боргу, перегляд розміру процентних ставок та інших умов кредитного договору, відстрочка виконання окремих зобов'язань, надання нового фінансування, залучення нових інвестицій, передача права власності на майно боржника кредитору, конвертація боргу в статутний капітал, реорганізація та структурування бізнесу, зміна керівництва боржника чи структури корпоративного управління боржника тощо [14].

Для проведення фінансової реструктуризації необхідні документи подаються до Секретаріату фінансової реструктуризації. Переговори з проведення реструктуризації здійснюються без участі даного органу.

Секретаріат відповідно до покладених на нього завдань:

- вирішує адміністративні та процедурні питання, пов'язані з проведенням процедури фінансової реструктуризації, згідно з вимогами цього Закону «Про фінансову реструктуризацію» (далі – Закону);

- готує та надає спостережній раді звіти про перебіг та результати процедури фінансової реструктуризації;

- упорядковує та поширює інформацію про проведення процедури фінансової реструктуризації;

- розробляє рекомендації щодо проведення процедури фінансової реструктуризації;

- розробляє рекомендації та вимоги до документів, визначених пунктом 7 частини другої статті 14 цього Закону;

- створює та веде власний веб-сайт, на якому розміщує інформацію відповідно до вимог цього Закону;

- матеріально-технічне та організаційне забезпечення роботи секретаріату здійснюється за рахунок коштів, одержаних від суб'єктів господарювання (у тому числі нерезидентів), фізичних осіб, міжнародних фінансових організацій у вигляді безповоротної фінансової допомоги, грантів, дарунків, інших надходжень, які не передбачають повернення коштів;

- секретаріат не бере безпосередньої участі в переговорах щодо реструктуризації між боржником і залученими кредиторами [15].

Незважаючи на перспективність даного законопроекту та присутність у складі Секретаріату фінансової реструктуризації Арбітражного комітету, який покликаний вирішувати спори під час проведення фінансової реструктуризації, значна кількість кредиторів ставитиметься з обережністю до можливості реструктуризації боргу навіть за наявності об'єктованого бізнес-плану. Це спричинено кризою на фінансовому ринку, яка призвела до значного зниження кількості кредитних установ (табл. 1).

Так, станом на 31 грудня 2015 р. у Державному реєстрі фінансових установ, який веде Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг), налічувалося 2 239 фінансових установ. Протягом 2016 р., за рішенням Нацкомфінпослуг, набули статусу фінансової установи 245 установ, виключено з Державного реєстру 359 фінансових установ. Станом на 31 грудня 2016 р. в Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 2 125 фінансових установ [16].

Кредитні установи намагаються максимально збільшити свої наявні фінансові ресурси і неохоче йдуть на проведення фінансової реструктуризації відповідно до Закону. Адже це досить ризикова справа, реструктуризація може не принести позитивного результату, часові рамки можливого повернення боргу будуть зміщені в часі, а вартість майна кредитованого підприємства може не покрити всього боргу у випадку оголошення підприємства банкрутом. Тому кредитним установам, окрім погодженого життєздатного плану реструктуризації, потрібні додаткові причини для погодження плану фінансової реструктуризації.

Під час реструктуризації заборгованості, відповідно до чинного Закону, доцільно застосовувати страхування фінансових ризиків – як додатковий аргумент для кредитора для погодження процесу фінансової реструктуризації і як інструмент управління фінансовими ризиками для підприємства. Страхування фінансових ризиків можливо використовувати не тільки під час проведення реструктуризації, а й у звичній фінансовій діяльності.

Страхування фінансових ризиків розвинене за кордоном, проте у веденні господарської діяльності підприємствами України майже не застосовується, хоча станом на 2016 р. 271 компанія має ліцензію на даний вид страхування (табл. 1).

На сьогодні у науковій літературі немає чіткого та однозначного трактування сутності фінансових ризиків та виявлення їх місця у системі діяльності підприємства. Деякі фахівці розглядають фінансові ризики як окремий вид ризиків підприємства [2], частина економістів вважає, що дані ризики входять до складу інших ризиків – ринкового, інвестиційного

Державний реєстр фінансових установ у 2015 році.

Фінансові установи	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Протягом 2016 року		Станом на 31.12.2016	Відхилення (шт.)
			Внесено	Виключено		
Страхові компанії, всього	382	361	6	57	310	-51
у тому числі:						
страхові компанії з ризикових видів страхування	325	312	6	47	271	-41
страхові компанії зі страхування життя	57	49	0	10	39	-10
Кредитні установи, всього	711	728	43	150	621	-107
у тому числі:						
кредитні спілки	589	588	5	131	462	-126
інші кредитні установи	92	110	38	18	130	20
юридичні особи публічного права	30	30	0	1	29	-1
Ломбарди	477	482	30	56	456	-26
Фінансові компанії	415	571	166	87	650	79
Довірчі товариства	2	2	0	0	2	0
Недержавні пенсійні фонди	76	72	0	8	64	-8
Адміністратори НПФ	24	23	0	1	22	-1
Разом	2 087	2 239	245	359	2 125	-114

Джерело: [16].

Таблиця 2

Фінансові результати підприємств до оподаткування за видами промислової діяльності у 2016 р., (тис. грн).

	Фінансовий результат (сальдо)	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які зазнали збитку	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
Промисловість	1369002,6	73,1	2108276,5	26,9	739273,9
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	216256,3	72,0	249106,8	28,0	32850,5
Переробна промисловість	807044,1	74,3	1384483,6	25,7	577439,5
У т.ч. переробна промисловість АПК	181778,4	72,6	688022,4	27,4	506244,0

Джерело: [18]

тощо [3]. Найбільш розповсюдженим є визначення фінансового ризику як ризику, що виникає під час здійснення фінансової діяльності підприємства чи фінансових угод, виходячи з того, що у фінансовому підприємстві в ролі товару виступають або валюта, або цінні папери, або кошти [4].

На думку М.А. Кавуна, фінансовий ризик охоплює такі основні види ризиків, як валютний, кредитний та інвестиційний [17]. Проте до фінансового ризику доцільно віднести і ризик можливої втрати прибутку, тому дане визначення є неповним.

Процес проведення фінансової реструктуризації під час застосування страхування фінансових ризиків передбачає страхування валютного, інвестиційного ризиків, а також ризиків втрати прибутку підприємства

та ризику невиконання зобов'язань перед підприємством, яке проходить реструктуризацію його партнерів. У свою чергу, кредитна установа може страхувати ризик неповернення кредиту (рис. 1).

Це дає можливість перестрахувати ризики обох сторін. Використання страхування даних ризиків можливе не лише під час реструктуризації, а й у процесі звичайної діяльності, що дає можливість уникнення фінансової реструктуризації.

Страхування фінансових ризиків дозволяє підприємствам компенсувати збитки внаслідок пожежі, стихійних лих, аварій, банкрутства контрагента, банкрутства банку контрагента, тимчасової неплатоспроможності контрагента та інших випадків, передбачених умовами страхового договору.

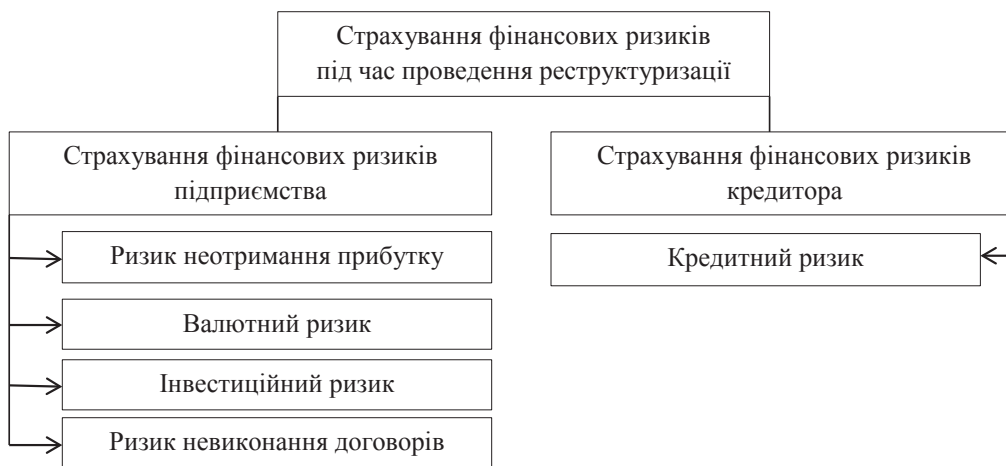

Рис. 1. Страхування фінансових ризиків при проведенні реструктуризації

Отже, страхування фінансових ризиків може створити передумови для уникнення фінансової реструктуризації, якщо дані ризики були застраховані завчасно, а також, під час проведення фінансової реструктуризації, стати одним із інструментів спонукання кредитора до згоди на реструктуризацію заборгованості, що досить актуально для переробних галузей АПК. Адже більше 27% даних підприємств є збитковими (табл. 2) і потребують фінансової реструктуризації.

Відповідно до діючого законодавства, процес фінансової реструктуризації можна провести за погодженням із кредиторами, якщо діяльність підприємства визнана перспективною. Для проведення даної процедури потрібно розробити план, який передбачатиме і виробничу реструктуризацію, що вимагає залучення ресурсів, і застосувати страхування ризиків (рис. 2).

Отже, ефективний механізм фінансової реструктуризації повинен передбачати створення фінансового плану з одночасною розробкою плану організаційної реструктуризації, в якому передбачається розподіл коштів за напрямками, зазначеними у бізнес-плані. Під час реструктуризації переробних підприємств АПК слід створити допоміжні підприємства, орієнтовані на виробництво альтернативних джерел енергії з побічної продукції. Варто звернути увагу на підписання нових контрактів із постачальниками та покупцями на більш вигідних умовах, що може бути ризиковим, тому доцільно застосовувати страхування даних контрактів. Оскільки будь-який бізнес-план не застрахований від непередбачених ризиків, які можуть спричинити втрату прибутку, даний фінансовий ризик теж потребує страхування. Дані ризики доцільно страхувати на початку процедури фінансової реструктуризації, тобто перед представленням плану реструктуризації кредитором доцільно укласти договори зі страхування фінансових ризиків. У договорі страхування потрібно визначити термін початку його дії –

від дати затвердження реструктуризації в Секретаріаті з фінансової реструктуризації. Розроблений план реструктуризації з інформацією про страхування можливих ризиків пропонується керівництву кредитної установи. У разі його погодження необхідні документи подаються до Секретаріату фінансової реструктуризації. За необхідності доопрацювання плану реструктуризації з погляду кредитора він може бути повернений підприємству на доопрацювання і після повторного складання затверджується обома сторонами. З моменту початку процедури фінансової реструктуризації вступають у дію страхові угоди з фінансових ризиків підприємства. Кредитор після початку процедури також може застрахувати свої кредитні ризики. Ставки страхування за фінансовими ризиками залежно від виду (для прикладу – у Вінницькій Філії ПрАТ «СК «ПРОВІДНА») коливаються 0,3–0,5 % від суми страхування. Звісно, страхові компанії жорстко перевіряють на достовірність інформацію про партнерів підприємства (ставка зі страхування ризиків з невиконання договору може бути збільшена через погану репутацію партнера або через інші чинники), аналогічна ситуація може скластися у разі страхування кредитного ризику банком.

Також слід зазначити, що страхування фінансових ризиків дасть можливість удосконалити механізми управління фінансовими ризиками через систему їх страхування. Проведення даної процедури дозволить мінімізувати ризики, можливі під час ведення господарської діяльності.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, страхування фінансових ризиків на даний час практично не розвинене. Використання механізмів страхування під час проведення фінансової реструктуризації відповідно до Закону «Про фінансову реструктуризацію» дасть можливість додатково захистити ризики як кредитних установ, так і підприємств, які проходять процедуру реструктуризації. Страхування фінансових ризиків переробних підприємств АПК має бути спрямовано

Рис. 2. Механізм фінансової реструктуризації із застосуванням страхування фінансових ризиків

на реалізацію проектів модернізації виробництва з метою адаптації до стандартів ЄС та на ризики, пов'язані з реалізацією проектів допоміжних підприємств, орієнтованих на виробництво альтернативних джерел енергії. Перспектива розвитку страхування фінансових ризиків сприятиме розвитку страхового ринку України, знизить фінансові ризики підприємств та опосередковано вплине на розвиток виробництва альтернативних джерел енергії.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про фінансову реструктуризацію» № 1414-19 від 14 червня 2016 р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1414-19>.
2. Бланк І.А. Финансовая стратегия предприятия / И.А. Бланк. – К. : Изд-во «Ольга», Ника-Центр, 2004. – 720 с.
3. Горбач Л.М. Страхова справа : [навч. посіб.] / Л.М. Горбач. – К. : Вид-во «Кондор», 2003. – 252 с.

4. Дзегерук О.В. Проблемні аспекти страхування фінансово-кредитних ризиків в Україні / О.В. Дзегерук // Наука і життя: матеріали наук. конференції, 23–25 травня 2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://int-konf.org/konf052013/341-dzhegeruko-v-problemn-aspektistrahuvannya-fnansovo-kreditnih-rizikov-v-ukrayin.html>.

5. Сабліна Н.В. Управление финансовыми рисками предприятия / Н.В. Сабліна, В.А. Захарова // Бизнес Информ. – 2011. – № 2 (1). – С. 143–146.

6. Кметик Л.М. Страхування фінансово-кредитних ризиків / Л.М. Кметик, В.Ю. Подчесова // Актив: Учебный портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kvalifikacia.com.ua/index.php?option=com_educ&educTask=educDetails&catid=44&duclid=11&Itemid=242&qnum=2.

7. Коваленко Л.О. Финансовый менеджмент : [навч. посіб.] / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова. – К. : Вид-во «Знання», 2005. – 485 с.

8. Филонюк А.Ф. Для повышения эффективности страхового рынка Украины необходима его реструктуризация / А.Ф. Филонюк // Фориншурер: страхова-

ние. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com/public/15/01/27/4707>.

9. Клименко С.О. Дослідження ризиків формування і використання капіталу переробних підприємств АПК / С.О. Клименко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 5. – С. 124–127.

10. Мазур А.Г. Економічна сутність та зміст реструктуризації аграрних підприємств в умовах транзитивної економіки / А.Г. Мазур, М.С. Редько // Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2015. – № 2. – С. 3–12.

11. Мягкова О.В. Удосконалення системи управління в завданнях реструктуризації системи управління / О.В. Мягкова // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2008. – № 5. – С. 112–116.

12. Крисанов Д.Ф. Інноваційний потенціал підприємств харчової промисловості / Д.Ф. Крисанов // Економіка АПК. – 2011. – № 4. – С. 124–130.

13. Євсейцева О.С. Реструктуризація підприємств як засіб адаптації до ринкових умов / О.С. Євсейцева // Проблеми науки. – 2003. – № 1. – С. 55–59.

14. Фінансова реструктуризація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.visnuk.com.ua/ru/publication/100003415-finansova-restrukturizatsiya>.

15. Повноваження Секретаріату фінансової реструктуризації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://fr.org.ua/ua/povnovazhennya-sekretariatu.html>.

16. Публічний звіт про діяльність «Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», за 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nfp.gov.ua/ua/Richni-zvity-Natskomfinposlul.html>.

17. Кавун В.А. Перспективи страхування фінансових ризиків / В.А. Кавун, М.О. Кравченко // Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених. – 2015. – Вип. 9. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/14357>.

18. Сайт управління статистики у Вінницькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vous.vin.ua/index.php/statistical-information/4799-2011-09-21-09-21-46.html>.

REFERENCES:

1. Zakon Ukrainy «Pro finansovu restrukturyzatsiiu» No. 1414-19 vid 14 chervnia 2016 r. [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1414-19>.

2. Blank Y.A. Fynansovaia stratehiya predpriyatiya / Y.A. Blank. – Kyiv, Yzd-vo “Olha”, Nyka-Tsentr, 2004. – 720 s.

3. Horbach L.M. Strakhova sprava : [navch. posib.] / L.M. Horbach. – Kyiv, Vyd-vo “Kondor”, 2003. – 252 s.

4. Dzheheruk O.V. Problemni aspekty strakhuvannya finansovo-kredytnykh ryzykiv v Ukraini / O.V. Dzheheruk // Nauka i zhyttia: materialy nauk. konferentsii, 23-25 travnia 2013 r. [Electronnyi resurs]. – Regim

dostupu : <http://int-konf.org/konf052013/341-dzhegeruko-v-problemn-aspektistrahuvannya-fnansovo-kreditnih-ryzykv-v-ukrayin.html>.

5. Sablyna N.V. Upravlenye fynansovymy ryskamy predpriyatiya / N.V. Sablyna, V.A. Zakharova // Byznes Ynform. – 2011. – № 2 (1). – S. 143–146.

6. Kmetyk L.M. Strakhuvannya finansovo-kredytnykh ryzykiv / L.M. Kmetyk, V.Yu. Podchesova // Aktiv [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : http://kvalifikacia.com.ua/index.php?option=com_educ&educTask=educDetails&catid=44&educId=11&Itemid=242&qnum=2.

7. Kovalenko L.O. Finansovi menedzhment : [navch. posib.] / L.O. Kovalenko, L.M. Remnova. – K. : Vyd-vo Znannia, 2005. – 485 s.

8. Fyloniuk A.F. Dlia povysheniya efektyvnosti strakhovoho rynku Ukrainy neobkhodyma eho restrukturyzatsiya / A.F. Fyloniuk // Forynshurer: strakhovanye. – [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://forinsurer.com/public/15/01/27/4707>.

9. Klymenko S.O. Doslidzhennia ryzykiv formuvannya i vykorystannya kapitalu pererobnykh pidpriemstv APK / S.O. Klymenko // Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini. – 2009. – № 5. – S. 124–127.

10. Mazur A.H. Ekonomichna sutnist ta zmist restrukturyzatsii ahrarnykh pidpriemstv v umovakh tranzytyvnoi ekonomiky / A.H. Mazur, M.S. Redko // Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky. – 2015. – № 2. – S. 3–12.

11. Miahkova O.V. Udoslionalennia systemy upravlinnia v zavdanniakh restrukturyzatsiyi systemy upravlinnia / O.V. Miahkova // Derzhava ta regiony. – 2008. – № 5. – S. 112–116.

12. Krysanov D.F. Innovatsiyni potentsial pidpriemstv kharchovoi promyslovosti / D.F. Krysanov // Ekonomika APK. – 2011. – № 4. – S. 124–130.

13. Yevseitseva O.S. Restruturyzatsiia pidpriemstv yak zasib adaptatsii do rynkovykh umov / O.S. Yevseitseva // Problemy nauky. – 2003. – № 1. – S. 55–59.

14. Finansova restrukturyzatsiia [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://www.visnuk.com.ua/ru/publication/100003415-finansova-restrukturizatsiya>.

15. Povnovazhennia Sekretariatu finansovoi restrukturyzatsii. [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <https://fr.org.ua/ua/povnovazhennya-sekretariatu.html>.

16. Publichnyi zvit pro diialnist “Natsionalnoi komisii, shcho zdiisniue derzhavne rehuliuвання u sferi ryнкiv finansovykh poslul”, za 2016 r. [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <https://nfp.gov.ua/ua/Richni-zvity-Natskomfinposlul.html>.

17. Kavun V.A. Perspektivy strakhuvannya finansovykh ryzykiv / V.A. Kavun, M.O. Kravchenko. Aktualni problemy ekonomiky ta upravlinnia: zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh. – 2015. – № 9. – [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/14357>.

18. Sait upravlinnia statystyky u Vinnytskii oblasti [Electronnyi resurs]. – Regim dostupu : <http://www.vous.vin.ua/index.php/statistical-information/4799-2011-09-21-09-21-46.html>.

**PERSPECTIVES FOR DEVELOPING FINANCIAL RISKS IN RESPECT
OF RESTRUCTURING OF PROCESSING ENTERPRISES OF AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX**

The economic activity of the enterprises of processing industries of agro-industrial complex is currently rather risky due to a number of economic and socio-political reasons. Financial restructuring is one of the most effective instruments for repayment of credit indebtedness. For the development of this type of restructuring, the relevant legal and regulatory framework has been created in the form of the Law "On Financial Restructuring" No. 1414-19 of June 14, 2016, which makes it possible to restructure in cases where the debtor's activity is considered promising. However, financial risk insurance in the course of financial restructuring is not currently foreseen in normative legal acts, nor is it practically used in practice during restructuring and permanent activities.

Such foreign and domestic economists have dedicated their research to the study of financial risk theory, issues of insurance of financial and credit risks. However, the issue of insurance of financial risks in conducting restructuring of enterprises of processing industries of agro-industrial complex is almost not investigated, which determines the relevance of this publication.

At the moment, the set of socio-economic and political factors have a fairly negative impact on the sustainable development of processing industries agro-industrial complex. First of all, it negatively affects the financial status of these enterprises.

Documents required for financial restructuring must be submitted to the Financial Restructuring Secretariat. Negotiations on restructuring are carried out without the participation of this body.

Despite the prospect of this bill and the presence of the Financial Restructuring Secretariat of the Arbitration Committee, which is called to resolve disputes during a financial restructuring, a fairly large number of creditors will be cautious about the possibility of debt restructuring, even if there is a well-founded business plan. This is due to the crisis in the financial market, which led to a significant decrease in the number of credit institutions.

This allows you to reinsure the risks of both parties. The use of insurance risk data is possible not only during restructuring but also in normal activities, which makes it possible to avoid the process of financial restructuring in general.

Financial risk insurance allows enterprises to compensate losses due to fire, natural disasters, accidents, bankruptcy of the counterparty, bankruptcy of the bank of the counterparty, temporary insolvency of the counterparty and other cases stipulated by the terms of the insurance contract.

Thus, financial risk insurance can be a prerequisite for avoiding financial restructuring if these risks were insured ahead of time. And also during the financial restructuring to become one of the tools to motivate the lender to agree on debt restructuring, which is very relevant for the processing industries of the agro-industrial complex.

Consequently, an effective mechanism for financial restructuring should include the creation of a financial plan with the simultaneous development of a plan for organizational restructuring, which provides for the allocation of funds in the directions envisaged in the business plan. Particular attention should be paid to the start-up of auxiliary production of alternative-energy alternative sources of energy from the by-products in the process of restructuring the processing enterprises of the agro-industrial complex. Also, attention should be paid to the signing of new contracts with suppliers and buyers on more favourable terms, which can certainly be risky, so it is advisable to apply insurance contract data.

Consequently, financial risk insurance is currently practically not developed. The use of insurance mechanisms in conducting financial restructuring in accordance with the Law "On Financial Restructuring" will provide an opportunity to further protect the risks of both lending institutions and enterprises undergoing a restructuring procedure.